

Markeds Avisen

Alt om Gøngemarked 2012 i Lundby

Vi gør historien levende

Det er nu femte år i træk, at fire foreninger i Lundby afholder Gøngemarked. Gøngemarkedet afholdes hvert år for at gøre den fantastiske historie, som Lundby er en del af, levende.

I 1600tallet boede en af Danmarks største helte, Gøngenhøvdingen Svend Poulsen, i Lundby. Her slog han sig ned, efter at han havde kæmpet mod svenskerne i Carl Gustav-krigene fra 1657-1660, ikke mindst i den berømte guerillakrig på Sydsjælland, som forfatteren Carit Etlar gjorde udødelig i sine to romaner Gøngenhøvdingen og Dronningens

Vagtmeister.

Lundby blev Svend Poulsens hjem fra 1661 til hans død mellem 1679 og 1690.

Siden 2008 har Foreningen Svend Gønge, Borgerforeningen Lundby, Medborgerhuset Lundby og Rollespil Svend Gønge samarbejdet om det årlige gøngemarked i Lundby.

Det historiske marked er vokset fra år til år og sidste år kom der 6000 gæster i Lundby-parken over en weekend.

Vi håber, at der kommer endnu flere til Gøngemarked 2012 i Lundby lørdag-søndag den 18.-19.

august, begge dage fra 10-17..

Alle er velkomne til at komme og opleve historiens vingesus.

Lørdag-søndag, den 18.-19. august i Lundby

Kapellanen og Sølvskatten

I Carit Etlars roman Gøngehøvdingen er en herlig scene, hvor den koleriske tyske Kaptajn Mannheim i svensk tjeneste spiller terning med Kapellan Tange. Mannheim udnytter til fulde sin magt over den vege præstemand til at blanke ham af.

Sølvknapperne, som han har fået af sin kæreste, tvinges han til at spille om, og hvor

dan det ender, kan man jo næsten forudsige.

På årets Gøngemarked opfører vi for første gang skuespillet "Kapellanen og Sølvskatten", som er skrevet over beretningen i Carit Etlars roman.

Hovedpersonen, den koleriske Kaptajn Mannheim spilles af Mogens Baagø, som i alle årene med gøngemarkeder har følt sig mere end hjemme i kaptajnens kostume.

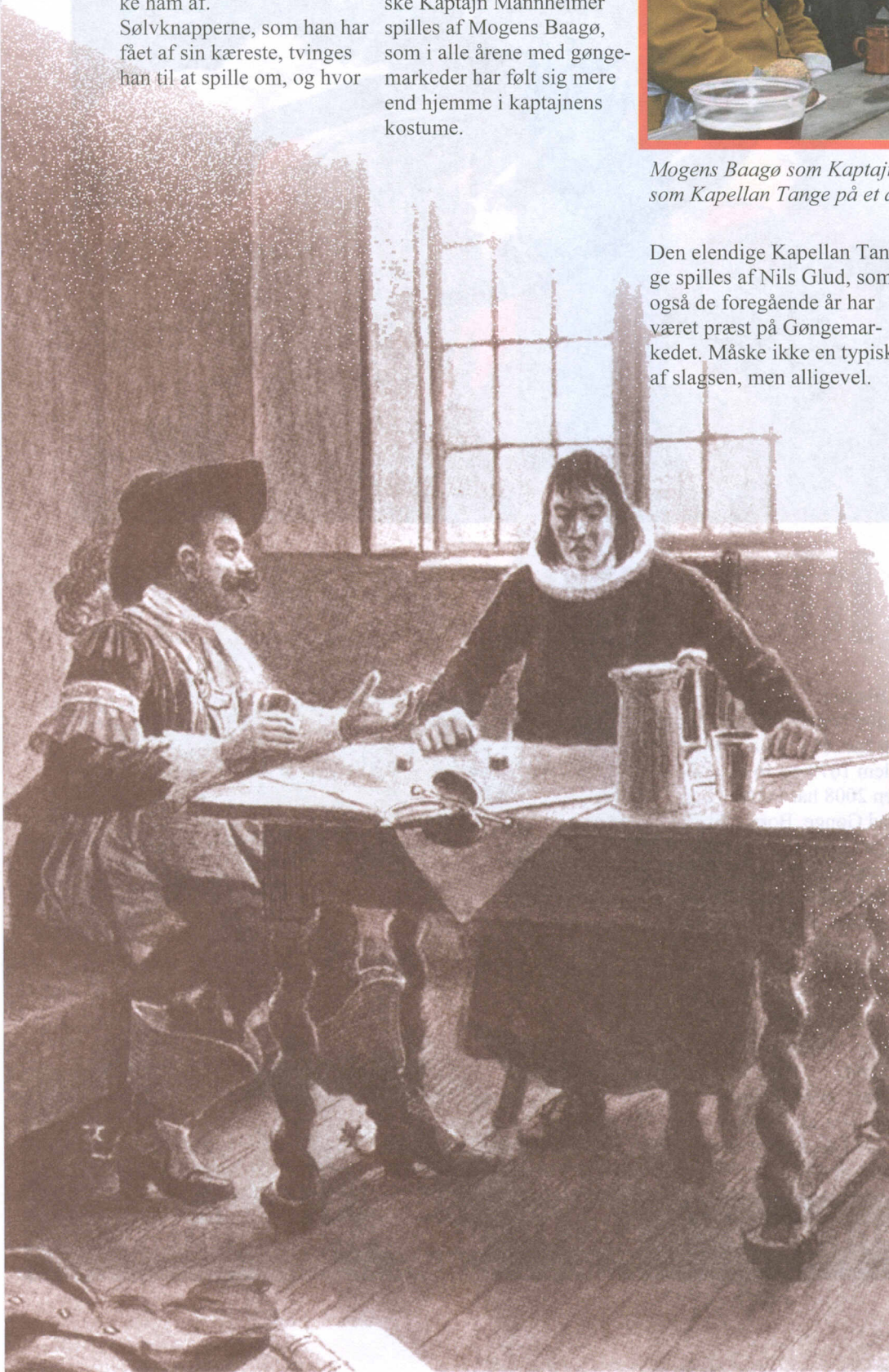

Mogens Baagø som Kaptajn Mannheim og Nils Glud som Kapellan Tange på et af de tidligere gøngemarkeder.

Den elendige Kapellan Tange spilles af Nils Glud, som også de foregående år har været præst på Gøngemarkedet. Måske ikke en typisk af slagsen, men alligevel.

Kapellans kæreste, jomfru Gertrud, giver Ingegerd Riis liv på scenen i Lundby, og endelig spiller Margit Andersen Vordingborg-præstens husholderske, Mor Sidsel.

Stykket opføres på scenen både lørdag og søndag kl. 14.00.

Svenske Karoliner støtter Mannheim

Kaptajn Mannheim er jublende lykkelig! På sidste års gøngemarked fik han selskab af to svenske soldater, de såkaldte Karoliner, og i år kommer yderligere 11 svenske Karoliner til Gøngemarkedet i Lundby den 18.-19. august.

Du kan opleve Hungrig, Stål, Sporre osv. på Gøngemarkedet både lørdag og søndag fra kl. 10-17.

Hvem var Gøngehøvdingen i virkeligheden?

Gøngehøvdingen Svend Poulsen er hovedpersonen på årets gøngemarked. Det er ham, vi fejrer og mindes. Svend Poulsen blev kendt i hele Danmark som Gøngehøvdingen, da Carit Etlar skrev sine romaer Gøngehøvdingen, 1853, og Dronningens Vagtmester, 1855. Siden er romanerne udkommet i utallige udgaver og blevet filmatiseret flere gange.

Carit Etlars Gøngehøvding er delvis fri fantasi. Carit Etlar tager udgangspunkt i historien og med den som ramme digter han en historie. Mange af røverhistorierne i Carit Etlars romaner kan dog have rod i folkelige sagn om den berømte Svend Poulsens bedrifter på Sydsjælland.

Den virkelige Svend Poulsen blev født i det nordøstlige Skåne, Gønge Herred, formentlig i 1610. Som 15-årig meldte hans sig som soldat i sin konge Chr. IV's hær.

Svend var soldat hele sit liv, dragon. Dragonen transporterer sig til hest, men kæmper til fods, ofte bag fjendens linjer. Og det var Svend Poulsen god til.

Da den svenske konge Carl den 10. Gustav i 1658 besatte Danmark, var det heller ikke tilfældigt, at Frederik III valgte Svend Poulsen som den soldat, der skulle drage til Sydsjælland og åbne en ny front ved at hverve bønder til en guerillahær, der skulle afskære svenskernes forsyninger til deres lejr uden for København, Carlstad, og i øvrigt gøre det af med så mange svenskere som muligt. Det arbejde gjorde Svend Poulsen fremragende.

I sin indberetning til kongen

fortæller han nøgternt om snaphanehærens drab på over 200 svenske soldater. Svenskerne var rasende og jagtede Svend og hans mænd over hele Sydsjælland, men det lykkedes dem aldrig af fange ham.

På trods af Svend Gønges og hans snaphaners store indsats på Sydsjælland lykkedes det ikke at forhindre, at Danmark mistede Skånelandene (Skåne, Halland og Blekinge) til Sverige.

I 1661 flyttede Svend Poulsen til Lundby. Han fik Lundbygård af Kong Frederik III som betaling for sine udlæg under krigen.

Men Svend Poulsen var soldat, ikke landmand. Og gården var i en elendig forfatning. Gårdeventyret endte med, at Svend måtte gå fra Lundbygård, og han endte sine dage som en fattig mand

Sine sidste dage levede han hos sin datter i et lille gadehus, som lå lige over for kirken i Gl. Lundby, på hjørnet mellem Lundby Hovedgade og Manglekærvej.

Svend Poulsen ligger efter al sandsynlighed begravet på Lundby Kirkegård.

Men ingen ved hvor.

En lokal mundtlig overlevering påstår, at han ligger begravet i en stenkiste, fem alen under jorden på kirkegården ved Lundby Kirsekors sydside.

En undersøgelse af området ville kunne be- eller afkræfte den historie.

For nogle år siden bad Lundby Sognearkiv om til-

prøvegravning for at se, om der var en stenkiste på stedet fem alen under jorden. Men hverken Nationalmuseet eller Roskilde Stift ville give lov til en prøvegravning.

Svend Poulsen efterlod sig to døtre, som også boede i Lundby. De havde så vidt vides ingen børn.

En løst sagtig kvinde, der blev optaget af øvrigheden, påstod flere år senere, at hun var datter af kaptajn Poulsen i Lundby.

Hvis hun talte sandt, kan Svend Poulsen have efterkommet, for hun havde en søn.

Men måske talte hun ikke sandt. Eller også gjorde hun. Vi ved det ikke.

Johnny Birch spiller Gøngehøvdingen Svend Poulsen på de årlige Gøngemarkeder.

Musikken er fra 1600-tallet

Hvis du har været til Gøngemarked i Lundby før, ved du, at noget af det, der virkelig giver markedsstemning er de unge mennesker, der går rundt på pladsen og spiller renæssancemusik på sjove gamle instrumenter.

De falder ind, hvor der er tilhørere, og de laver gerne musikalske lege med børnene, og så sørger de ellers for, at alle er i godt musikalsk humør. De hed for Firimus, men nu kalder de sig Octavia.

Uanset om de hedder det ene eller det andet, så er det den ægte vare, de leverer, de unge musikstuderende, som er blevet en fast bestanddel af gøngemarkederne i Lundby.

I år kan vi glæde os til at se Octavia i optoget fra Lundby Bibliotek til Lundby-parken både lørdag og søndag kl. 10.00.

Dertil giver de koncert på scenen søndag kl. 12, og selvfølgelig er de resten af tiden at finde over alt på pladsen, hvor der er mennesker, som har lyst til at nyde musikken fra 1600-tallet.

Tak til Ela og Ole!

En stor tak skal lyde til Ela og Ole, Vængesbjerggård, Lundbyvej 36 ved Køng, som hvert år ganske gratis stiller deres mark over for Lundby-parken til rådighed, så Gøngemarkedets gæster kan parkere deres biler! P-afgiften på 20 kr. går til Lundby-Spejderne.

Friluftsgudstjeneste søndag

For første gang i gøngemarkedernes historie bliver der i år afholdt en friluftsgudstjeneste på markedet.

Det er søndag kl. 11, at pastor Lillian Saaek, Sværdborg og Lundby pastorat, afholder en kort gudstjeneste på markedspladsen. Lillian Saaek vil holde en kort prædiken, og så vil der ellers være musik ved renæssance-musikgruppen Octavia (tidligere Firimus) og organist Niels Odgård vil også medvirke.

Fra Tappernøje kommer et kor, som hjælper os med at komme godt igennem salmerne.

Betal med Dankort

Også på dette års gøngemarked vil det være muligt at betale med Dankort.

Hvis du kommer i bekneb for kontanter, kan du mod et mindre gebyr få vekslet til klingende mønt.

Dankortmaskinen finder du i det store PR- og infotelt.

Pas på Kulsoen!

En der absolut ikke er til at spøge med på Gøngemarked 2012 i Lundby er Kulsoen. Birgit Rasmussen har fået sin glansrolle som skuespiller, og hun føler selv, at hun næsten er Kulsoen, som vi kender fra Carit Etlars roman om Gøngehøvdingen.

Hvordan virkelighedens Kulso har været, kan vi kun gisne om, men det er fra Etlars fantasiverden, vi kender hende.

Selv om der er flere huse på Sydsjælland, der hedder Kulsoens Hus, så er Kulsoen fostret i Carit Etlars hjerne.

- Men typen har garanteret eksisteret, siger Birgit Rasmussen selv. En uglest kvinde fra kulsvierniljøet, der måske fik et barn uden for ægteskab, kunne godt føre til den karakter, som Carit Etlar beskriver.

Og Birgit Rasmussen er ikke i tvivl om, hvem der er far til hendes dreng Palle.

- Det er Svend Poulsen da! Vi havde en affære, da vi var unge, men han svigtede mig, og det har jeg aldrig tilgivet ham. Derfor forfølger jeg ham, siger hun med et skævt smil. Eller var det en grimasse?

Kulsoen har sin underkuede mand Tam med på Gøngemarkedet, spillet af Eisse Dalsbæk.

Du kan møde Kulsoen på Tingstedet, en nyhed på

årets Gøngemarked, og så kan du møde hende i Kulsoens Hule, hvor du kan blive spået.

Kulsoen vil tilmed bevæge

sig rundt på pladsen, og det er her, du skal passe på.

Hun har ikke altid styr på, om det er sine egne lommer - eller andres - hun har fingrene i

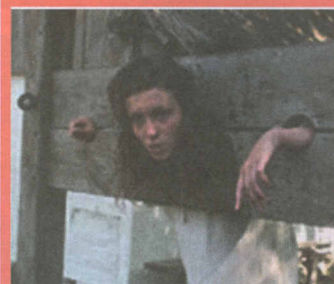
Få en tur i gabestokken - eller på træhesten

En træhest var et mødbydeligt torturretskab, som en uefterrettelig 1600-talsbonde kunne blive lem-læstet på.

På Gøngemarked 2012 i Lundby-parken har vi fået fremstillet en kopi af en træhest., og du vil få mulighed for at prøve en tur på monstret.

Skulle du ikke lige være til en tur på træhesten, kan vi byde på en tur i gabestokken. Få lige en aftale om, hvornår du skal lukkes ud igen!

Det er Køng Husflidsskole, der har været behjælpelig med at få produceret både træhest og gabestok til årets Gøngemarked i Lundby. Materialerne er sponseret af Peter Højstrup Trælasten i Ørslev.

Bliv fotograferet på træhesten eller som Svend Gønge!

På årets gøngemarked i Lundby-parken 18.-19. august kan du blive fotograferet, mens du sidder på træhesten eller med begge arme og hoved i gabestokken. Hvis du hellere vil stikke hovedet i planchen med Svend Gønges krop, kan det også lade sig gøre!

Du kan kort sagt købe et uforglemmeligt minde med hjem fra Gøngemarkedet i form af et foto, som vores dygtige fotograf Lasse Hansen tager i Gøngemarkedets fotobod.

Fotoboden er placeret lige ved siden af det store info- og PR-telt midt på pladsen, og her vil du kort efter at du er blevet fotograferet, få udleveret dit unikke gøngefoto til evigt eje.

Prisen for fotografiet er den beskedne sum af 50,-kr.

Tak til vores sponsorer!

En stribe lokale erhvervsdrivende har i år bakket op om Gøngemarkedet med hjælp, så årets marked kan blive endnu større og flottere end

de foregående år.

Vi siger jer så mange tak for bistanden! Og vi opfordrer alle vores gæster og læsere til at bakke op om det lokale

erhvervsliv.

Sammen kan vi skabe vækst og fremgang i vores område. Hvis vi ikke støtter hinanden, bliver det svært.

Vores sponsorer har vist vejen. Derfor fortjener de al den opbakning, vi kan give dem!

Tak for hjælpen!

Svinningegård

Henrik Buhmann, man. director
Fogedgårdsvej 14
4760 Vordingborg
Tlf. 5538 2060
www.svinningegaard.dk

Merko Lundby

Kaj Lykkesvej 28
4750 Lundby

Merko Tappernøje

Sandagervej 3
4733 Tappernøje

ASF Dansk Folkehjælp

Vordingborg afd.
Kim Arnov, formand
Klarskovvej 63
4760 Vordingborg
Tlf. 4012 6924

www.folkehjaelp-vordingborg.dk

Trælasten Ørslev ApS

v/ Peter Højstrup
Ugledigevej 91, Ørslev
4760 Vordingborg
Tlf. 5599 0939
trae@lasten.dk

Køng Husflidsforening

Højbro 15,
Køng
4750 Lundby
www.koenghusflid.dk

Mogens Eiberg

Erhvervsgartneri A/S
Rørkærvej 30, Ørslev
4760 Vordingborg
Tlf. 5598 6101

www.mogenseibergerhvervsgartneri.dk

Tvedemose Champignon

Jens Christian og
Kirsten Hansen,
Tvedemosevej 2,
Snesere,
4750 Lundby,
tlf: 5599 0233
www.tvedemose.dk

Langholm Frugt

Katrine & Boye Jensen.
Risbyvej 6.
4750 Lundby.
Tlf. 4038 6764
www.langholmfrugt.dk

Gartneriet Torup

Keldsbjergvej 3
4750 Lundby
Tlf. 5599 4110

**Støt vore
sponsorer!
- de har
støttet os!**

Lindahl Biobrændsel

Hammer Hestehave 6, 4750 Lund-
by
Tlf. 6174 1021
Næstvedvej 402, 4750 Lundby
Tlf. 2276 6255

Vængesbjerggård

Lundbyvej 36
4750 Lundby

Eurospar i Blangslev

Blangslevvej 14
Blangslev
4700 Næstved
Tlf. 5571 1400
www.spar.dk

Kulturhuset Multicum

Gl. Præstøvej 22,
4735 Mern
Tlf. 5593 0305
www.multicum.dk

K.E.S. Køng ApS

Peter Larsen
Lundby Hovedgade 136
4750 Lundby - tlf 4085 9117
Mail: Kloakrotte@mail.tele.dk
www.kloakrotte.dk

Cafax Vordingborg

v/Henrik Bolvig Nielsen A/S
Københavnsvej 311-315
4760 Vordingborg
Tlf. 5598 6026
www.cafax.dk

Per Lundorf, 59, frivillig i Snapphanen Butik: **Jeg bad om flere vagter!**

- Jeg er så glad for at være frivillig i Snapphanen Butik, at jeg endda bad om flere vagter!

Per Lundorf, 59, fra Hammer-Torup, stortrives som frivillig i Snapphanen Butik i Lundby.

Han er en af de mellem 15 og 20 frivillige, der siden 3. december 2011 hver eneste dag har holdt den lille butik åben mellem kl. 13 og 21, også i weekenderne.

Per er førtidspensionist, men hans kone arbejder.

- Og når man så går alene derhjemme, så kan dagene godt blive lange. Og som frivillig i Snapphanen kommer man ud og ser og snakker med andre mennesker og får fyldt sin hverdag op med noget fornuftigt. Det kan jeg godt lide, siger Per Lundorf.

Per er især glad for samarbejdet med de unge fra STU-Sydsjælland i Gl. Lundby.

- Jeg har arbejdet med børn og unge i 25 år, så jeg kan bruge mine erfaringer derfra.

Ellers har han beskæftiget sig med lidt af hvert i sit arbejdsliv. Han har været cykelsmed, lagermand, ma-

ler, lysdesigner og lydtekniker.

For to år siden købte han og fru en landlig idyl i Hammer-Torup, og i fritiden, når han ikke er på vagt i Snapphanen, spiller han musik og maler.

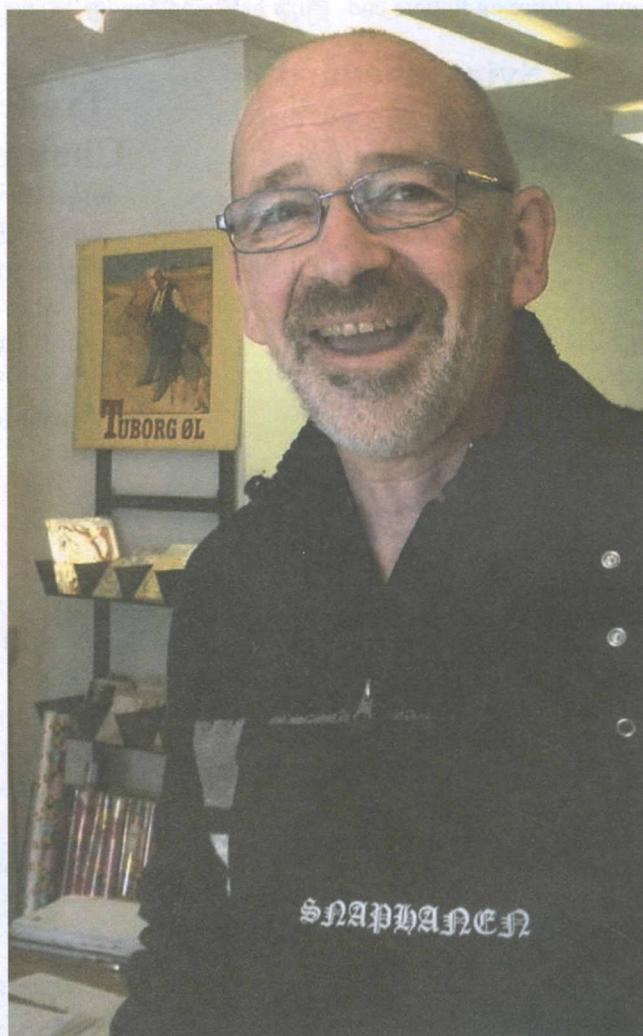
- *Hvordan er de unge elever fra STU-Sydsjælland?*

- De er dejlige! Glade og entusiastiske. Jeg vil aldrig glemme den eftermiddag, hvor Serhat og jeg havde 41 kunder. Han snakkede om det i flere uger efter. Det viser da et engagement, der vil noget!

- Man kan se det på de unge. De lyser af glæde over at komme her. Og når de har fri, kigger de også ind. Nogle af dem har endda taget ekstra vagter her i sommerferien. I morgen kommer Mie og skal være her sammen med mig, selv om hun har sommerferie.

- Og så kan vi jo ikke have gjort det helt galt, mener Per Lundorf, der synes, at frivilligbutikken er en god idé.

- Det samarbejde, der er etableret omkring de unge og med den lokale købmand, synes jeg er helt fint, siger Per Lundorf.

Per Lundorf, en af de knap 20 frivillige, som driver Snapphanen Butik i Lundby og snart også Snapphanen Café. Per stortrives, også med de unge, i butikken.

Gør som Per!
Bliv frivillig
i Snapphanen Café & Butik

Ring/sms 6130 1004 mail sten@post7.tele.dk

Snapphanen Café & Butik
Lundby Hovedgade 95, 4750 Lundby
Tlf. 3510 2909 - www.syvsogne.dk

Prøv at fægte som Gøngehøvdingen

På Gøngemarkedets "Fægteakademi" (Musketér skole) kan du lære at fægte og skyde som en rigtig musketér. Sammen med Fægte Klubben Trekanten Vordingborg kan du lære at fægte med Gøngehøvdingens våben, få mulighed for at lære fægtekunst med kårde og måske udfordre en af vores musketérer til 1600-tals duel på "liv og død". Du kan også høre om fægting og duel fra 1600-tallet og til i dag. Prøv rollespilkamp i kamparenaen, hvor udklædte rollespillere fra Næstved Rollespils Forening er klar til at tage dig med til et eventyr-land, hvor du kan møde ædle riddere, elvere og orker; vær med til at kæmpe med bløde rollespilsvåben i en barsk middelalder-

fantasiverden.

Vær med når Lundbyspejderne viser dig nogle af de lege, som børn har leget på Gøngehøvdingens tid.

Norj, det er gratis!

Alle aktiviteterne i Legeland er gratis! Aktiviteterne er for børn og voksne i alle aldre, og bliver instrueret af erfarne instruktører. Aktiviteter udføres med ufarlige våben, som kun kræver begrænset eller ingen sikkerhedsudstyr. Aktiviteterne i Gøngemarkedets Legeland laves i et samarbejde mellem Lundbyspejderne, Næstved Rollespils-

Forening og Fægte-Klubben Trekanten Vordingborg, som alle vil være til stede i børneområdet under hele Gøngemarkedet.

- et Eldorado for børn og unge

Alle aktiviteterne
i Legeland er gratis!
Husk at få dit barn med hjem!

Hvem er hvem på Gøngemarkedet?

Ane Marie og Svend,
Winni og Johnny Birch.

Svend og Ib, Johnny
Birch og Peter
Aagaard.

Kulsoen og Tam, Birgit
Rasmussen og Eisse
Dalsbæk.

Frederik III og Dronning Sofie Ama-
lie, spillet af Søren Jørgensen og
Regitze Kruuse.

Kaj Lykke i Peter
Mackeprangs skik-
kelse.

Birgit Rasmussen i sin
glansrolle som Kulsoen.

Jomfru Gertrud og Kapellan
Oluf Tange. Ingegerd Riis og
Nils Glud.

Markedskoordinator
Steen Nielsen som
velhavende gårdmand.

Hanne og John Grave-
sen som godsfrue og
godsejer Grubbe.

Borgmester Nansen i
skikkelse af Jens
Hallqvist.

Mogens Baagø er
Mannheimer!

Herold og den udvalgte Prins Christian:
Thomas og Peter Riis.

Hofdame Susanne Lorch
og drabant Villy Lorch.

Børge Jensen som
rig købmand.

Birgit Pugaard i
almuedragt.

Nicolai Lorch som
Kaptajn Poulsen.

Rikke Riber som
hofdame.

Winnie Hansen som Dron-
ning Anna Catharina.

Margit Andersen som
Mor Sidsel.

Benjamin Lorch
som prins Chr.

Musketør uden
tøj på.

Hvem er hvem på Gøngemarkedet?

Aase Harrekilde som bondekone.

Mette Gervin som borgermadam.

Roland Eisenhardt som svensk soldat.

Borgermadam Mari- anne Mackeprang.

Birthe Jeppesen som borgerkone.

Keld Jensen, svensk soldat.

Lene Adrian som borgermadam.

Peter Sten Hansen som Chr. IV.

Isabella Frandsen i almuedragt.

Jytte Høi Ham- mer, fru borgme- ster Nansen.

Jens Hallqvist som borgmester Nan- sen - med kappe.

Carsten Bruun i almuedragt.

Konny Baago som borgerma- dam.

En drabelig dra- bant er Villy Lorch.

Svenske karolinersoldater gør Mannheimer glad

En trup på hele 11 svenskere i soldaterdragter fra 1600-tallet, de såkaldte Karoliner, kommer til Gøngemarkedet i Lundby. Truppen vil uden tvivl være meget synlige, både i optoget fra Lundby Bibliotek lørdag og søndag kl. 10, og på markedspladsen. Og så vil de gøre Kaptajn Mannheimer jublende lykkelig.

På de tidligere gøngemarkeder har han ene mand forsvaret de svenske farver, bortset fra sidste år, hvor han fik to karoliner-soldater ved sin side. Nu får han et helt kompagni, og så bliver han slet ikke til at styre. Det bliver en udfordring for Svend Gønge og hans snaphaner og danske soldater. Vi kan se frem til drabelige kampe!

Mød norske pikenérer på gøngemarkedet

På Gøngemarkedet kan vi for første gang præsentere norske pikenérer. En pike er et op til seks meter langt spydlignende stangvåben, som i 1500- og 1600-tallet blev brugt af infanteri, både ved angreb mod infanteri og som effektivt forsvar mod kavalleri. En fodsoldat,

tungt udrustet med brystharnisk, hjelm og lang pike, blev kaldt en *pikenér*. Pikerne blev omkring midten af 1600-tallet afløst af skydevåben, dvs. musketgeværer med flintlås. Kortere piker levede videre i form af hellebard-lignende stødvåben.

Oplev de dygtige renæssancedansere

Du kan i år glæde dig til at opleve Gøngemarkedets renæssancedansere i mere end fin form. Og fine er de også, for de har ikke alene brugt tiden siden sidste gøngemarked

til under ledelse af John Gravesen at øve sig på at danse, de har også kreeret de flotteste dragter. Ikke mindst damernes kjoler er fantastiske.

Renæssancedanserne optræder om formiddagen, både lørdag og søndag i bonde-dragter, men om eftermid-dagen kl. 15.30 kan du både lørdag og søndag opleve

dem i deres flotte skrud på pladsen foran scenen.

Formiddagsforestillingerne foregår også foran scenen, og det er begge dage kl. 11.40.

Der er knald på, når Sjællandske Musketérer fyrer den af

Der er knald på, når Sjællandske Musketérer fyrer kanonen af på Gøngemarkedet.

Kanonaffyringerne vil blive behørigt varslede, for drønet er så højt, at det er nødvendigt at være forberedt. Musketéerne anbefaler gæster, der befinder sig i nærheden af kanonen om at holde sig for ørerne, når braget lyder, og kusken, der kører med hestevognen, skal også

være adviseret, så han har styr på hestene, når braget lyder.

Informationer om kanonsalutter og andet kan du i år få i det store PR- og infotellet midt på markedspladsen.

Her kan du også se en udstilling om Gøngenhøvdingen Svend Poulsen og svenskerkrigene.

Og hvis mor ikke kan finde sit barn, kan man også få det efterlyset i PR- og infotellet.

www.shamanismensvej.dk

Kursus i personlig udvikling med shamanismen som grundlag.

Shamanismens grundregler gennemgås og sættes i relation til dit liv.

Medicinhjulets symbolik og dybere mening sammenholdes med dit liv. Hvor er du i hjulet lige nu, og er der noget, der stopper dig, på din vej rundt i hjulet?

Gennem simple øvelser lærer du at slippe de tanke- og adfærdsmønstre, der forhindrer dig i at finde kernen i dit inderste og dermed en fri vej rundt i hjulet.

Kurset afholdes lørdage fra 13-18 i Tappernøje.

Pris: 1000,00

Der er mulighed for at arbejde videre hver 14. dag, onsdage eller efter aftale.

Trommegrupper - Coaching - Shamanstisk healing

Lene Sanchez Crispin

Shamanistisk coach

lsc@shamanismensvej.dk

Tlf. 2858 2992

**Sorte Svend og
Chr. IV's
Gjøngebryg**

kan du under gøngemarkedet købe i Gøngekroen, frisk og kølig fra fad
**Snaphanesteg og
Gøngepølser**

sælges under markedet fra Gøngegrillen.
Bon appetit!

Gøngemarked 2012 i Lundby

Lørdag-søndag

Gratis adgang!

18.-19. august

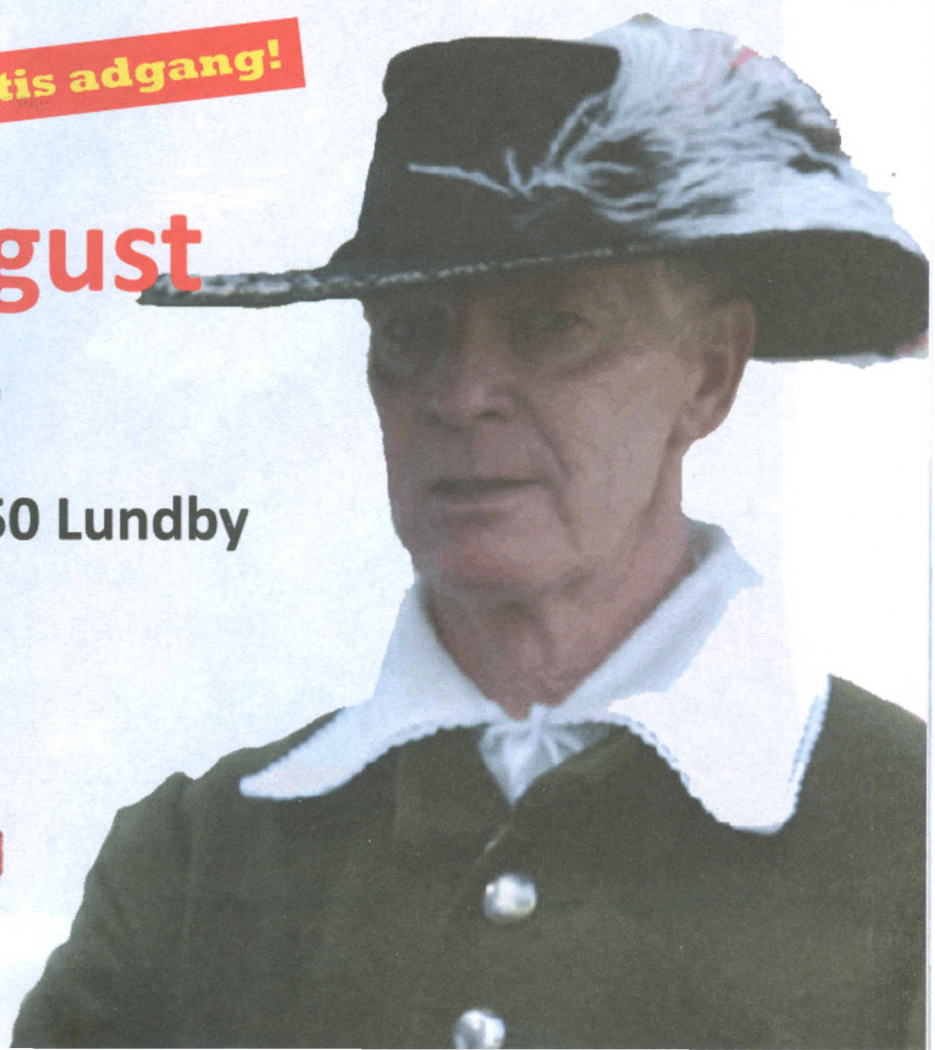
Begge dage kl. 10-17

i Lundby-parken 4750 Lundby

Arrangører:

Foreningen Svend Gønge,
Borgerforeningen Lundby,
Medborgerhuset Lundby
og Rollespil Svend Gønge

Mere på www.syvsogne.dk

Han gjorde Gøngehøvdingen verdensberømt i Danmark

Han hed egentlig Carl Brosbøll, men det var under kunstnernavnet Carit Etlar, han i to romaner gjorde Gøngehøvdingen Svend Poulsen verdensberømt i Danmark.

De to romaner, som udkom i 1853 og i 1855 under titlerne Gøngehøvdingen og

Dronningens Vagtmester gjorde Svend Poulsen til datidens drengheft. Det blev han flere gange, når den spændende historie om den snarrådige soldat og frihedskæmper fra Gøngelandet blev genudgivet eller senere filmatiseret. Under anden verdenskrig fik Gøngehøvdingen endnu

en renæssance. Historien om manden, der samlede almuen til kamp mod besættelsesmagten havde klare paralleller til datidens tyske besættelse.

Der er ingen tvivl om, at det er Carit Etlars skyld, at Gøngehøvdingen Svend Poulsen er mere kendt i

Danmark end på sin fødeegn, Gøngeland i Skåne, hvor man kender ham som en af mange snaphaner, men der står ikke den heltestatus omkring ham, som der gør i Danmark.

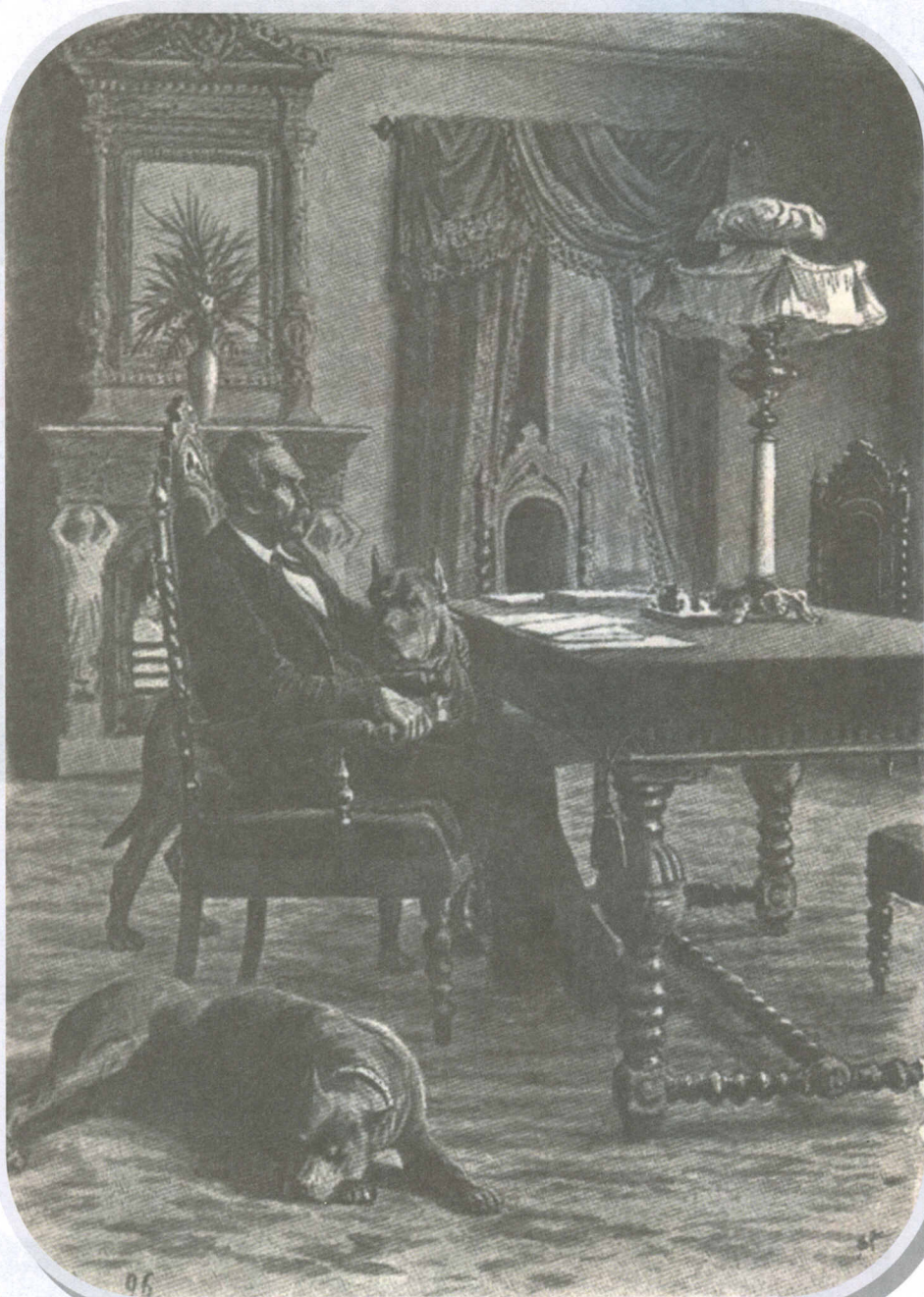
Carit Etlars romaner fortæller ikke den virkelige historie om Svend Poulsen.

Carit Etlar har sat brugt den viden, han havde om den historiske dragonkaptajn, og så har han ellers digtet en drabelig historie, hvor han har gjort flittigt brug af de mundtlige overleveringer og myter om folkehelten.

Og så har han sat det ind i en sammenhæng, hvor fantasien også har fået lov til at udfolde sig.

Carit Etlar levede fra 1816 til 1900. I sin barndom i Fredericia fik Etlar sans for naturen og det frie liv og blev fortrolig med fortællinger om tatere og andre udstødte. Som sekstenårig rejste han til København for at gå på Kunstakademiet.

Han deltog som frivillig i krigen 1848, stod til søs i nogle år for derefter at blive ansat på Det Kgl. Bibliotek (1853-85). Fortællingen *Smuglerens Søn* (1839) blev det første succesrige værk i Etlars store produktion. Hans historiske romaner blev uhyre populære, og romaner som *Gøngehøvdingen* og *Dronningens Vagtmester* om den folkelige modstand mod svenskerne under krigen 1657-60, har bevaret deres læserappel lige til vore dage.

Gode tilbud i Snaphanen Butik

Vi har åbent alle dage fra 13-21 - der er altid kaffe på kanden på det runde bord!

Bøger om Svend Gønge

Vi har stadig "Sydsjælland - i Gøngehøvdningens fodspor" på lager til 300,- kr. Og så sælger vi Gitte Kjærs "Gøngehøvdingen - Svend Poulsen Gønge" på tilbud til kun 128 kroner!

Gøngehøvdingen som påklædningsdukke

I Snaphanen kan du købe Gøngehøvdingen som påklædningsdukke!

**Snaphanen Butik,
Lundby Hovedgade 95,
har åbent
alle ugens dage
fra kl. 13-21.**

Nu flere special-øl fra Bryghuset Møn

Nu fører Snaphanen Butik og så specialøl fra Bryghuset Møn. Vi kan tilbyde Sorte Svend til 32,- kr. fl., Sejlerøl til 35,- kr. fl., Hvedeøllen RavWeisser til 32,- kr. fl. og Sneppeøl til 42,- kr. fl.

Incl. pant!
Desværre går der nogle måneder, før vi igen kan få Honningporteren. Den produceres kun i vinterhalvåret.

Flødeboller fra Spangsberg

Vi har stadig de populære flødeboller fra Spangsberg. Flere varianter, choko, med kokos, kaffe, hvid.

7,50 kr. pr. stk., fire for 28 kroner!

Håndlavet chokolade fra Økoladen

Møn-is! Mange slags 3 størrelser

Tre størrelser i mange varianter: 100 ml. (20,- kr.), 500 ml. (55,- kr.) og 750 ml. (75,- kr.).

Nougat, vanilje, vanilje med chokoladestykker, vanilje med kirsebær, pistacie, banan, lakrids, toffee med nødder, kaffe, chokolade, rom-rosin, Daim-Bailey, Amaretto med chokoladekugler...

Mød os på Gøngemarkedet!

På Gøngemarkedet får Snaphanen Butik sin egen stand. Og her vil vi sælge is, både Hjem-Is og de populære Møn-Is. Men du kan også købe din is i butikken på Lundby Hovedgade 95, alle ugens dage fra 13-21.

Mød os på stand 19, lige over for Gøngegrillen på markedspladsen.

Vi har gøngerne til fælles

Gønger eller snaphaner kalder vi dem. Frihedskæmpere, som forsøgte at frigøre Skånelandene fra svensk besættelse i midten af 1600-tallet.

Gøngerne var og er folket i Gønge Herred i det nordøstlige Skåne. I hjertet af Gøngelandet ligger Lundbys venskaby Lönsboda, som i øvrigt fik en hård medfart, da Kong Karl den 11 ville udrydde snaphaneriet i Lönsboda og omegn i slutningen af 1600-tallet.

Mens gøngerne altså er indbyggere i Gøngelandet, så er snaphaner betegnelsen for de, der forlod hus og hjem for at bekæmpe den svenske besættelsesmagt som guerillakrigere.

Snaphaner behøver ikke at være fra gønge. Således kan

man vel kalde Ib Abelsøn fra Carit Etlars romaner for snaphane, men strengt taget kan man ikke kalde ham for en gønge, da han var fra Sjolte på Sydsjælland, og ikke fra Gøngelandet i Skåne.

Men på dansk er "gønge" blevet synonymt med snaphane, og derfor bruger vi begge udtryk.

Svend Poulsen var gønge, da han blev født i Gønge Herred, formentlig i 1610. Lundby har et tæt venskabsarbejde med Lönsboda i Gøngelandet i Skåne, hvor Svend Poulsen kom fra. Samarbejdet tog udgangspunkt i vores fælles historie, snaphanerne, gøngerne, Svend Poulsen.

I Skåne kender de udmærket Svend Poulsen, som en af

mange kendte snaphaner. I hembygdsparken i Broby i Gønge Kommune står en stor mindesten over de mest kendte snaphaner fra 1600-tallet. Nr. fire på stenen er Svend Poulsen.

Men Svend Poulsen har ikke den heltestatus, som han har i Danmark. Og det skyldes Carit Etlar, som skrev de to romaner Gøngehøvdingen og Dronningens Vagtmester om Svend Poulsen.

I Sverige har C. A. Cederborg også skrevet en roman, der hedder Gøngehøvdingen. Men den har ikke fået samme udbredelse, som Carit Etlars romaner fik i Danmark.

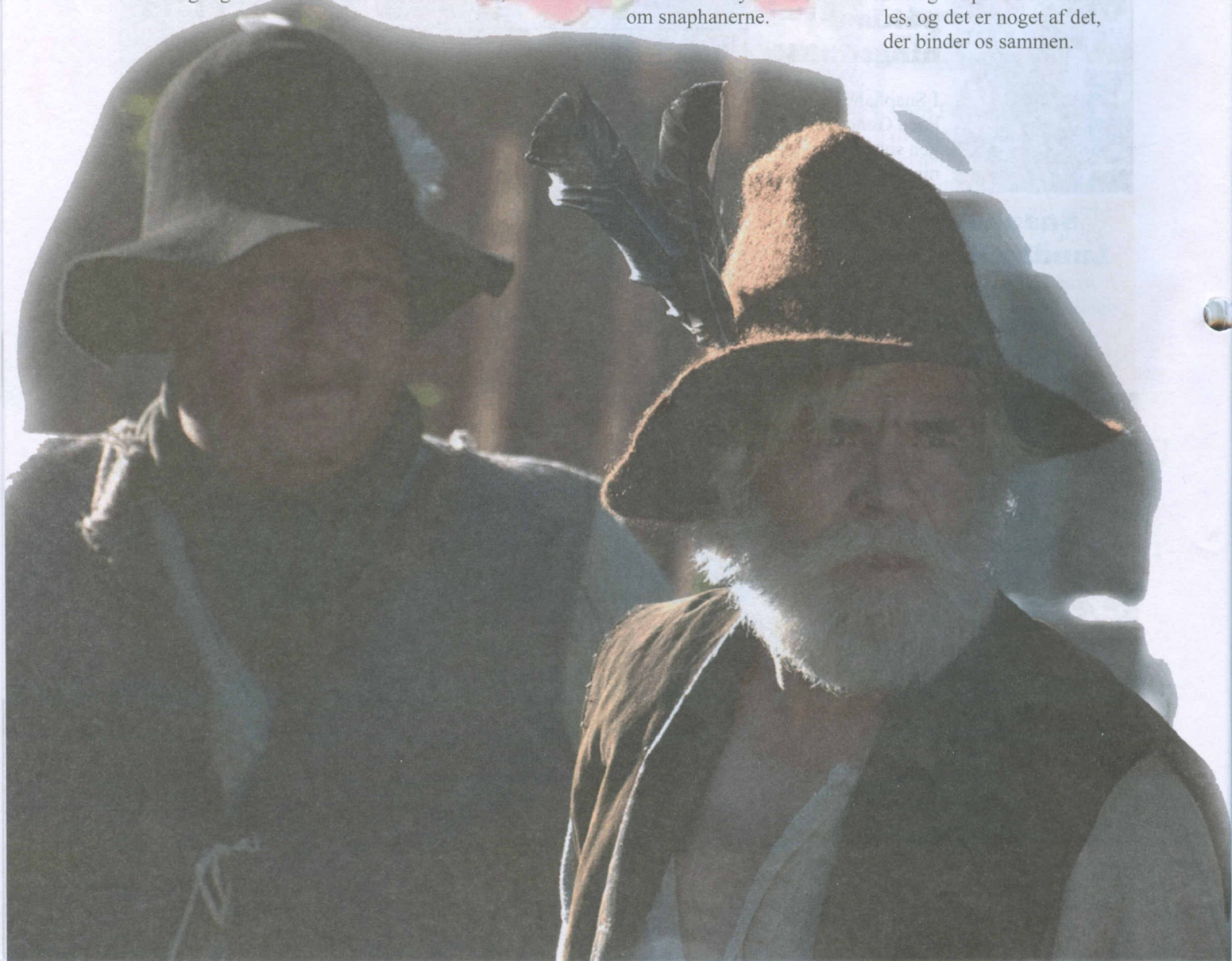
Det skyldes måske, at den svenske stat har gjort meget for at undertrykke historien om snaphanerne.

I officiel svensk historiskrivning er snaphaner det samme som banditter og røvere.

Det var nogle af dem måske også, men de fleste var redegelige dansksindede mænd og kvinder, som kæmpede for at bevare Skånelandenes tilhørsforhold til Danmark. I dag har vi et godt forhold til både skåninger og svenskere, og den tid er forbi, hvor skåningerne skammede sig over deres snaphanehistorie. Den er nu et varemærke for gøngeområdet, hvor man overalt med stolthed fortæller historierne fra snaphanetiden.

Ligesom vi gør i Lundby og omegn.

Vi har gøngen Svend Poulsen og snaphanerne til fælles, og det er noget af det, der binder os sammen.

Lundbyparken

1: Lillian Pottemager	4: Lönsboda	8: Smed	have	14: Kulsvierlauget	18: Snaps	22: Vaffer	26: Sv. Karoliner
2: Får & Skind	5: Lohmen	9: Frugt & Grønt	12: Heks	15: Løbbinder	19: Snaphanen	23: Fotobod	27: Norske pikenerer
3: Gam Hanne, Tap-
pernøje	6: Sildebod	10: Rebsliger	13: Lundby Sognear-
kiv	16: Honning	20: Småkager	24: Sj. musketerer	28: Træhest
	7: Suppebod	11: Kirstines Køkken-		17: Gam	21: Kaffe	25: Kulsoens hule	29: Gabestok

Markedsplads og stort legeland

Gøngemarked præstenterer i år den største markedsplads nogensinde, og i år har vi samlet alle børneaktiviteterne i et stort lege-

land bagest i Lundbyparken. Her kan børnene prøve sjove historiske lege, de kan stege på bål, de kan prøve at

fægte - som Gøngelhøvdingen og hans snaphaner. De kan blive malet som snaphaner i ansigtet, og de kan også prøve nogle rollespils-

aktiviteter. Mens mor og far hygger sig i Gøngeskroen, har børnene det godt i Legeland. Husk at få dem med hjem!

Alle skal smage en kulsvier-pandekage!

Samtlige år med Gøngemarkeder har Kulsvierne fra Eskilstrup været det store hit med deres kulsvier-pandekager!

- Siiild er godt!

- Siiild er godt! Dejlige ny-røgede siiild er godt! Sådan kunne man også høre silderøgeren synge på markedspladserne i 1600-tallet, og nu gentager det sig på Gøngemarked 2012.

Lissi og Erik Hansen fra Køng står på gøngemarkedet den 18.-19. august i Lundby-parken i

Glød dig til en friskrøget sild!

en af årets nyskabelser, sildeboden.

Sildene bliver røget på stedet og er altså varme, og så serveres de med godt brød, salt og løgringe.

Der er ikke langt til Jeppes Brændevinsbod, hvis du vil have en dram til at skylle sil-

Det store silde-eventyr var forbi i 1600-tallet

I senmiddelalderen havde fangsten af sild en helt afgørende betydning for økonomien i Nordeuropa, og særligt fangsten i Øresund var essentiel. Den udgjorde intet mindre end den tredjestørste handelsvare på europæisk plan (efter korn og klæde), og sammen med fiskeri af torsk var silden af dobbelt så stor betydning som Danmarks næststørste eksportvare: stude.

Det store sildemarked blev holdt i Falsterbo, som blev et nordeuropæisk handelscentrum, men også Københavns vækst som handelsby har i høj grad været betinget af sildefangsten. Hovedindtægterne gik dog til hanseatiske købmænd som havde monopol på handelen med de - hovedsageligt - danske fangede fisk.

Beregninger viser at der i slutningen af 1300-tallet sandsynligvis har været eksporteret 27.000 tons sild årligt eller 300.000 tønder saltet sild. Med et skønnet lokalt forbrug oveni, blev det

til omkring 36.000 tons i alt. Til sammenligning var fangsten omkring år 1900, med langt mere moderne fangstmetoder, på omkring 20.000 tons. Den saltede sild var en eftertragtet handelsvare, ikke mindst pga. middelalderkristendommens mange fastedage. Op mod halvdelen af årets dage var mod middelalderens slutning fastedage hvor man ikke måtte spise kød, og her var fisk det oplagte alternativ - for den del af befolkningen der havde råd. Den fede sild fra Øresund blev anset for at være af særlig god kvalitet og blev handlet for omkring den dobbelte pris af sild fra Limfjorden.

Sildene blev saltet i tønder med salt fra nordtyske saltminer og eksporteret ned gen-

nem Europa via de tyske hansestæder. I toldregistre fra 1398-1400 for hansereforbundets vigtigste by, Lübeck, kan man se at sild var den vigtigste handelsvare af alle. Forskere fra History of

Marine Animal Populations (HMAP) har kaldt middelalderens sildefiskeri "the most commercially important fishery in the world".

I midten af 1500-tallet kom det danske fiskeri af sild i krise, og gradvist blev handelen overtaget af nederlandske nordsøfiskere - sandsynligvis affødt af hanseatiske købmænds dårlige forvaltning af deres monopol på sildehandelen ved Østersøens markeder og af at større nederlandske skibe ikke behøvede at bruge øresundshavnene som mellemstation undervejs til de baltiske havne. Sildefangsten skiftede dermed gradvist til at have Nordsøen som sit hovedområde, og i den danske økonomi overhalede landbruget fiskeriet som den største eksportsektor.

Program for Gøngemarked 2012 i Lundby

Lørdag den 18. august:

10.00: Boderne åbner
10.15: Optog ankommer
11.40: Renæssancedans på pladsen
foran scenen
12.00: Borgmester Henrik Holmer åbner
Gøngemarkedet
13.00: Gøng hundene optræder på pladsen
foran scenen
14.00: Skuespil Kapellanen og
Sølvskatten på scenen.
15.00: Svenske Karoliner
15.30: Renæssancedans på pladsen
foran scenen
16.30: Gøng hundene optræder
på pladsen foran scenen
17.00: Boderne lukker

Søndag den 19. august:

10.00: Boderne åbner
10.15: Optog ankommer
11.00: Friluftsgudstjeneste
ved pastor Lillian Saaek + kor
11.40: Renæssancedans
12.00: Octavia koncert
13.00: Svenske Karoliner
14.00: Skuespillet Kapellanen og
Sølvskatten på scenen.
15.00: Historien om Svend, fortalt af
hans ven Chr. IV.
15.30: Renæssancedans
16.30: Musketér-strip
17.00 Gøngemarked 2012 slutter

Markedsavisen Gøngemarked 2012 er udgivet af
4750Avisen, Lundby. www.syvsogne.dk.
Ansv.hav. red.: Peter Sten Hansen
Tryk: Centraltrykkeriet i Vordingborg
Oplag: 10.000 eks.

